

رهئیسى و کیشه که له که بووه کانی سیاسه تی ناوخوی!

13-11-2021

نووسه ره کان

ناوه ندی لیکۆلینه وه ی رووداو

کورتە : سه ده مین روژی ده ستپیکردنی سه روک کو ماری ئیبراهیم ره ئیسی ته نیا چه ند روژیکی نه ماوه، دهوله تیک که چاوه پروانده کرا پاش یه کپارچه بوونی ده سه لات له ده ستی بنازو خوازاندا بتوانیت کیشه کان چاره سه ر بکات یان لانیکه م دایانه زینیت، به لام له م ماوه یه دا کیشه و ناته باییه کانی ناوخوی ئیران نه ک ته نیا چاره سه ر و که م نه بوونه ته وه، به لکو به پێچه وانه وه،

كاردۇ بىنەر |

سەدەمىن رۇژى دەستېڭىدىن سەرۋى كۆمۈرى ئىبراھىم رەئىسى تەنبا چەند رۇژىكى نەماۋە، دەۋلەتلىك كە چاۋەپواندەكرا پاش يەكپارچەبوۋنى دەسلەت لە دەستى بىناۋۇخاۋازدا بتوانىت كىشەكان چارەسەر بىكات يان لانىكەم دايانەزىنىت، بەلام لەم ماۋەيەدا كىشە و ناتەبابىيەكانى ناۋخۇ ئىران نەك تەنبا چارەسەر و كەم نەبوۋنەتەۋە، بەلكو بە پىچەۋانەۋە، لە ھەندى بۈردا قوۋلتر بوۋن. لەم دادداشتەدا گىرنگىر ئالنگارىيە ناۋخۇبىيەكانى دەۋلەتى رەئىسى لە بۈرى سىياسەتدا تاۋتۈي دەكرىن.

قەيرانى بەشدارىكردن و شەرىيەت

يەككى لە گىرنگىر كىشە بىنەرەتەيەكانى كۆمۈرى ئىسلامى ئىران لە سالانى رابردوۋا، دابەزىنى بەرچاۋى بەشدارىكردىن خەلكە لە ھەلىۋاردنە جىاۋازەكاندا. ئەم پىرسە بوۋەتە ھۇي خەۋشداركردىن رادەي شەرىيەت و كارىگەرى دەسلەت لەنۋو توۋژە جىاۋازەكانى كۆمەلگەدا و ھەرۋەھا كەمكردنەۋەي مەنەي گىشتى لەلايەك و سامانى كۆمەلەيتى دەسلەت و دەۋلەت لەلايەكى دىكە. يەككى لە سەرەكىترىن ئالنگارىيەكانى رەئىسى چارەسەركردىن ئەم كەلنە قوۋلەي نىۋان نەتەۋە و دەۋلەت (رژىم)ە، بابەتلىك كە بە لەبەرچاۋكرتنى پىكھاتەي دەسلەتدارىتى زالى ئىران، دامەزراۋە جىاۋاز و ھاۋەرىيەكان، چۆنەيتى بەدەسلەت گەپىشتى رەئىسى لە ھەلىۋاردىكى بى رىكەردا و جىگەي رەخنەدا، ۋاپىدەچىت بە دژۋارى بتوانىت پىشقەچۈۋن و راستكردنەۋە بەخۇيەۋە بىيىت.

بىرۋىكراسىيە بەرىن و ناكارامە

يەككى دىكە لە كىشە پىكھاتەي و قورسەكانى دەۋلەت، بىرۋىكراسىيە بەرىن، پىتچۈۋ و ناكارامەي ئىدارى و بەرپەۋەرايەيتى ئىرانە. ئەم بىرۋىكراسىيە ھەر سال بەشكى زۆر لە بودجەي ۋلات سەرف دەكات. دەۋلەت لانىكەم ۸.۵ مىليۇن موۋچەخۇرى ھەيە، ئەم رىژەيە لەگەل رىكخراۋ و دامەزراۋەكانى سەر بە دىكەي دەسلەتەكانى دەرەۋەي دەۋلەت، دەگاتە نىكەي ۱۵ مىليۇن كەس. ۋەھا بىرۋىكراسىيەكى بەرىن و درىژ بەشكى زۆر لە كات و ۋەزەي سەرۋى كۆمۈر و دەۋلەت داگىر و سەرقالى خۇي دەكات. شىۋازى ھەلىۋاردن و دانانى ۋەزىرەكان و بەرپەۋەران لە سى مانگى رابردوۋا، كە كەمتر لەپوۋى شىۋاۋى و پىسپۇرىيەۋە بوۋە و زىاتر لە پەيۋەندى سىياسى و بەرەي و تەننەت بىنەمالەي سەرچاۋەي گىرۋە، گىرۋىكى دىكەيە كە بى ھىۋايى بۇ دۈزىنەۋەي چارەسەرى كىشە پىكھاتەي و جىگىرەكانى كۆمۈرى ئىسلامى قوۋلتر كىرۋەتەۋە.

بەرزىۋەنەۋەي ئاستى چاۋەپۋانى لە دەسلەتلىك يەكەدەستىراۋ

لە دوۋ سالى رابردوۋا، سەرچاۋەكانى دەسلەت لە ئىراندا بە تەۋاۋى يەكەدەست كراۋن. سەرەتا لە ھەلىۋاردىن پەرلەماندا (۲۰۱۹) ئەنجۈمەنى پاراستى ياسا بە رەتكىرەۋەي شايستەي زۆرىيە بەرزىۋە ناسراۋەكانى بەرەي رىفۇرمخاۋز و رەخنەگر، بۈرى بۇ سەرگەۋىنى بىناۋۇخاۋاز بە سەرگىرەيەيتى مەمەد باقر قالىباۋ رەخساند و پاشتر بە دوۋپاكرەۋەي ھەمان سىنارىۋ لە ھەلىۋاردىن ئەمسالى (۲۰۲۱) سەرۋىكەيتى كۆمۈردا، ئىبراھىم رەئىسى لە ھەلىۋاردىكى بى رىكەۋە و ئەندازىارىكراۋا، كە تەننەت خۇيىش دانى بەن مىللىنىۋوۋنى دانا، گەپىشتە كورسىيە سەرۋىكەيتى كۆمۈر. لەلايەكى دىكەۋە، سەرۋىكى نوۋى دەسلەتلىك داد، يەككى دىكە لە بىناۋۇخاۋە ناسراۋەكانى نىك لە دەۋلەتە. رىكخراۋە سەربازىيەكانى ۋەك سوپاۋى پاسدارانىش، بەردەۋام لەژىر فەرمان و سەرگىرەيەيتى ھىزە كۆنەپارىز و بىناۋۇخاۋەكاندا بوۋن. كۆي ئەمانە لەگەل پاساۋى لايەنگىرەي رەئىسى كە راپاندەگەياند، يەكەدەستىۋوۋنى دەسلەتلىك رىگەي چارەسەرى كىشەكان و پىشكەۋىتى ۋلاتە! بوۋنەتە ئەۋ ھۆكارەي تاۋەكو ئاستى چاۋەپۋانى لە دەۋلەتى ئىبراھىم رەئىسى بەرزىۋەنەۋە، لەكاتىكدا كە ۋا دەرەكەۋىت بارستايى و قورسايى كىشەكان بە رادەپەكە كە تەننەت ئەگەر قەيرانى ئەتۈمى و گەمارۋىكانىش بىسپىنەۋە، دەۋلەت ناتوانىت ھىندە لە بارى كىشە و گىرۋەكان كەم بىكانەۋە.

ئەنجام

كۆي كىشە باسكراۋەكانى سەرەۋە، لە تەنىشت قەيرانە چاۋەپۋانەكراۋ و كىۋىپەرەكانى ۋەك؛ ھىرشى سايىپىرى بۇ سەر بەزىنخەكانى سەرەنسىرى ئىران، ۋا دەرەخەن كە لە بۈرى سىياسەتى ناۋخۇيىدا، دەۋلەتى ئىبراھىم رەئىسى لەگەل كۆمەللىك قەيرانى چاۋەپۋانكراۋ و چاۋەپۋانەكراۋا دەستەۋە ۋەخەيە. پەيۋەستىۋوۋنى سەرگەم كىشە ناۋخۇيەكان بە ئارىشە ناۋچەيەكان و سىياسەتى دەرەۋە، ئالۋىزى قەيرانەكانى سىياسەتى ناۋخۇيى بۇ ئىران زۆرتىر كىرۋە و لە ئاكامدا دەپت چاۋەپۋان بىت و بزانىت سەرۋى كۆمۈرى ھەنوۋەكى ئىران كە

لە پالېستىنى تايبەتتى رېبەرى شۆپشى ئىران بەهرەمەندە، لە ھەمبەر بارگرانىي كېشە كەلەكەبووھەكان چ رېگە چارە و داھىنانىكى ھەيە؟
ئايا لانىكەم دەتوانىت خۇراگرېت و لە قورسايان كەم بکاتەوہ؟ يان ئەويش وەك سەرۆك كۆمارانى پېشووتر، لەوانە مەحموود
ئەحمەدى نەژاد، دەكەويٹە بەر رق و غەزەبى دەسەلات و حكومت و ھەروھە دەكەويٹە بەر رەخنە و گازندەى خەلك؟!